

SLUŽBENICA BOŽJA – ANA MARIJA MAROVIĆ
HKLD – PODRUŽNICA „BRANIMIR RICHTER“ ZAGREB
PRAŠKA 6/II kat
15. siječnja 2020.

Poštovane doktorice i doktori, poštovani zdravstveni
djelatnici,
srdačno vas pozdravljam.

Zahvaljujem prof. dr. sc. Danici Galešić Ljubanović na
pozivu da održim predavanje o životu Službenice Božje Ane
Marije Marović.

Zahvaljujem se svima vama što ste se odazvali. Ovo nam je prigoda da zajedno
razmišljamo o životu i radu ove naše sunarodnjakinje čiji nam život i rad može biti
uzor i u nama treba pobuditi osjećaj ponosa.

Veseli me što je vaše Društvo osnovano radi promicanja kršćanskih načela u zaštiti
zdravlja naroda i čuvanju ljudskoga života od začeca do prirodne smrti te što je jedna
od vaših aktivnosti širenje pobožnosti prema Službenici Božjoj Ani Mariji Marović.
Poticaj za to dao vam je jedan od vaših članova, primarius Vlatko Perčina, koji je
ujedno i jedan od autora životopisa o Ani Mariji Marović.

Ovo naše razmišljanje o Ani Mariji Marović započet ćemo s kratkim uvodom, zatim
ćemo razmišljati o njenom životu i radu, krepostima koje je tijekom života ostvarila.
Također ćemo razmišljati o njenom životu kao o modelu kršćanskog života koji i
nama može biti uzor i poticaj. Na kraju možemo razmijeniti iskustvo i promišljanja o
tome što mi možemo učiniti više i bolje po uzoru na ovu Službenicu Božju.

Uvod

Katoličku Crkvu obogaćuju prekrasni primjeri vjernika koji su zbog svog načina života postali pravo bogatstvo za cijeli svijet, a posebno za one koji u njihovim životima nalaze inspiraciju za vlastite ideale.

Katolička Crkva u Hrvata sretna je što su u njenom okrilju rasli i razvijali se pojedinci koji su još za života bili svijetli uzori kršćanskog života, pokazali kako treba živjeti i kako treba prikazati vlastiti život za druge. Ne mislim samo na krvnu žrtvu nego na žrtvu dugotrajnog predanja i odricanja radi boljeg života drugih. Posebno se u Hrvata izdvajaju; Nikola Tavelić, Leopold Mandić i Marko Križevčanin, Augustin Kažotić, Alojzije Stepinac, Ivan Merz, Marija Petković, Katarina Kosača-Kotromanić, Jakov Zadranin, Hozana Kotorska, Gracije iz Mula, Oton iz Pule, Julij iz Bala, Gerard Toma Stantić, Egidije Bulešić, Marica Stanković, Klara Žižić, fra Alojzije Palić, fra Serafin Kодиć, Ana Marija Marović i drugi

Prije nekoliko godina posjetila sam grad i kuću u kojoj je živjela i djelovala Ana Marija Marović. Bilo je to prigodom putovanja grupe Hrvatskih vjernika koji žive u Zagrebu, a porijeklom su iz Boke Kotorske. Misija tog puta bila je bolje upoznavanje Hrvata Bokelja, koji zbog svog načina života i rada uživaju veliki ugled u Venecije. Bila sam sretna što sam kao prijateljica Bokelja mogla podijeliti radost i sreću s cijelom grupom koja je slušala časne sestre kako s velikim žarom i ponosom pričaju o nesebičnom radu i ljubavi naše sunarodnjakinje. Bila sam sretna osjećajući ponos svih sudionika puta, što je jedna tako velika osoba čiji su roditelji isto kao i mnogi od njih, napustili svoju prekrasnu rodnu grudu u potrazi za boljim životom. Činilo se, kao da je primjer Ane Marije Marović, potvrdio ispravnost i njihovih životnih odluka.

Kada sam u okviru Sustavnog studija duhovnosti u Remetama imala obvezu pripremiti rad o Hrvatskom uzornom vjerniku/vjernici na glasu svetosti, odlučila sam detaljnije istražiti život i rad Ane Marije Marović, postavljajući pitanje: zašto je njen način života bio privlačan za druge, koje su kreposti odnosno vrline bile utjelovljene u njenoj osobnosti, te koja je njena duhovna poruka svima nama.

1. Život i rad Ane Marije Marović

Ana Marija Marović je rođena u Veneciji 7. veljače 1815. Umrla je na glasu svetosti 3. listopada 1887.

Zapisano je da je bila obdarena ljepotom i profinjenim umjetničkim darom. Bavila se spisateljstvom, slikarstvom i glazbom.

Osobito se istakla u karitativnom i samaritanskom radu u siromašnim i zapuštenim dijelovima Venecije.

Poznata je kao osnivateljica redovničke družbe koja je imala karizmu brige o djevojkama koje su živjele u velikoj moralno, duhovnoj i materijalnoj bijedi.

U njenom životopisu piše da je bila nježne tjelesne pojave, ali vrlo živahne ćudi, žestoke naravi poput vjetra, koji uznemiruje kršne dalmatinske obale, ali iznutra blaga i poslušna nadahnućima Božje milosti.

Pisac kaže da je upijala sve molitve, koje je naučila još u djetinjstvu od svoje pobožne majke, a najviše joj se sviđao zaziv: „*Isuse predobri, zaručnice moje duše, ljubim te i grlim*“.¹

Osvojile su je slavne vjerske svečanosti, a svete i pobožne predaje, te brojni mletački sveci i svećenici izgrađivali su njezinu dušu. Živjela je u bogatoj roditeljskoj kući pod vodstvom kućnog učitelja, čuvenog venecijanskog svećenika Daniela Canala, koji joj je nastojao pružiti cjeloviti kršćanski odgoj, pripremiti je za Prvu svetu pričest i Svetu potvrdu.

Anin život potvrđuje da su napori don Canale urodili plodom, te je Ana već u ranoj mladosti željela posvetiti svoj život. Na dan Prve svete pričesti Bogu je zavjetovala svoje djevičanstvo.

Njena omiljena literatura bili su životopisi svetaca i legende o njima. Posebno je voljela čitati o junačkim djevicama, koje su pred svojim mučiteljima i napasnicima odlučno izjavljivale, da su izabrale zaručnika Krista. Ana je bila oduševljena njihovim životima što je vidljivo iz teksta napisanog u Uspomenama: „*Ove djevice su pokazale veće junaštvo nego razni junaci u romanima i tradicijama, i žalim, što su prošla vremena, da i ja mogu mučenički položiti život za Krista*“.

Za Anu se može reći da je rasla u dobi i mudrosti. Cjelokupni njezin rad bio je prožet uzvišenom duhovnom ljepotom i dobrotom.

Za života je objavljeno njezinih dvanaest knjiga pjesama i proze. Kada je imala dvadeset godina objavljeno je djelo *Mjesec srpanj posvećen Isusu Otkupitelju*. Nakon toga su objavljena njena djela: *Razgovor o životu svete Doroteje, Čudoredna pisma, Kršćansko stanovište o ženskom odijevanju, Pravila za kršćanski život djevojaka, Molitva i upute za valjanu svetu ispovijed i svetu*

¹ O.B.VIDOV; *Ana Marija Marović*, redovnica Ustanove za kršćansku naknadu, Grottaferrat (Roma)1967., 9.

pričest, Razmatranja o Božjoj ljubavi, O pravoj pobožnosti, te Uspomene koje su prikaz njenog dubokog unutarnjeg života.

Iako je već bila poznata po svome radu, kako književnom tko i slikarskom znala je da je njen životni put usmjeren prema duhovnom životu i djelotvornoj ljubavi. Kada su se mladići počeli za nju zanimati, odlučila je reći roditeljima da želi ići u samostan. Otac nije prihvatio niti odobrio njenu odluku pa je morala odustati od svoje namjere, iako joj je bilo jako teško. Nije znala odgovor na pitanje, zašto Bog neće da ona ide u samostan. Međutim, Bog je imao s njom druge, velike planove. Morala je neko vrijeme provesti u svijetu, kako bi dala poseban primjer suradnje svjetovnih osoba sa svećenicima, da u takvom radu sazrije za veliku zadaću, koju će kasnije ostvariti u samostanu. Pokorila se Božjoj volji i roditeljima, te ostala u svijetu. Od roditelja je tražila da je puste živjeti životom potpune čistoće, a slobodno vrijeme je posvetila razvoju svjetovnog apostolata u okviru venecijanske crkve. Bila je od velike pomoći kardinalu Monicu.

Međutim, prilike su se u njenoj roditeljskoj kući ubrzo promijenile. Imetak je propao, a otac je ubrzo nakon toga umro. Majka, koja je znala koliko Ana trpi radi neostvarenog redovničkog zvanja, nije joj željela i dalje biti prepreka na putu prema samostanu. Tako je Ana Marija postala redovnicom i utemeljiteljicom nove družbe sestara zajedno sa svećenikom Danielom Canalom. Družba se zvala Sestre Zadovoljštine Srca Isusova i Srca Marijina. Družba je imala težak apostolat, spašavanje djevojaka, koje su propale ili su na putu propadanja. Moglo se vidjeti Anu kako zajedno sa svojim sestrama ide u zakutke velikog grada, u predjele bijede, tražiti djevojke koje su se odale bludu i nemoralu. U životopisu piše da se vraćala u samostan s djevojkama kao sa svojim sestrama, kao sa svojom dragom djecom, da im pokaže ljubav srca Isusova, koja je gorjela u njezinim grudima.

Međutim, ubrzo se dogodilo nešto neočekivano, nešto što o Ani i njezinoj poniznosti svjedoči na poseban način. U Veneciju je došao milanski svećenik Carlo Salerio, koji je u Milanu osnovao sličnu družbu i kojemu se činilo, da interes Crkve zahtjeva da se te dvije družbe sjedine. Ana je s velikom poniznosti na to pristala. Životopisac ističe da Ani to nije bilo teško učiniti jer se radilo o dobru, odnosno interesu Crkve. Skinula je svoj omiljeni habit i zaključala konstitucije, te je zajedno sa svojim sestrama postala novakinja, a kasnije i poglavarica družbe sestara iz Milana.

Kad se stari svećenik Daniel Canal koji je u to vrijeme bio odsutan, vratio u Veneciju i saznao što je Ana Marija učinila, klonuo je potišten. Međutim, ta njena žrtva, bila je rezultat njenog unutarnjeg stava, stava poniznosti i poslušnosti kojeg je izgradila učeći od Božanskog srca. Kako je zapisao Sveti Matej, Božanski Otkupitelj nam poručuje „*Učite se od mene, jer sam krotka i ponizna srca*“ (Mt 11, 25-30).

Životopisac zaključuje:

Težak je uspon svetaca. Taj uspon svi ljudi dobre volje slijede i moraju ga slijediti, ali ima jedna točka u tom usponu, gdje on postaje samo ljubav, gdje se nazire svijetlo oltara Kristove Crkve, predodređeno samo odabranima.

Ana Marija je umrla u Veneciji 3. listopada 1887. Dijecezanski proces za ispitivanje njena života, započeo je u venecijanskoj patrijaršijskoj kuriji još prije Drugog Svjetskog rata. U tom procesu je sudjelovala i Kotorska biskupija. Tada je taj proces prenesen u Rim, u Kongregaciju za kanonizaciju svetih. Kongregacija je prije nekoliko godine proglasila Dekret o herojskim krepostima Službenice Božje Ane Marija Marović. Sada u tom procesu osim Kotorske biskupije, sudjeluju i vjernici svih naših biskupija, jer je ta Božja službenica velika slava naše čitave domovine. Dao Bog da Ana Marija što prije zasja na našim oltarima.

2. Kreposti u životu Ane Marije Marović

Kongregacija za kanonizaciju svetih ističe da je Ana Marija u svome životu ostvarila ili postigla herojske kreposti. Koje su to kreposti bile utjelovljene u njenoj osobnosti te koja je njena duhovna poruka svima nama? Zašto nama treba biti privlačan i zanimljiv njen života?

Kako bi se na navedena pitanja dali odgovori potrebno je prije samog istraživanja literature koja svjedoči o njenom životu, dati definiciju pojma *krepost*, navesti *vrste kreposti* koje razlikuje Katekizam Katoličke Crkve, te nakon toga istražiti na koji su način kreposti bile ugrađene u život Ane Marije Marović.

Prema Katekizmu Katoličke Crkve „*Krepost je postojano i čvrsto raspoloženje činiti dobro. Ona daje osobi ne samo da dobre čini izvrši, nego da od sebe daje najbolje. Svim osjetnim i duhovnim silama kreposna osoba teži prema dobru; za njim teži i za njega se konkretnim činima opredjeljuje*“.²

Katekizam Katoličke Crkve razlikuje dvije grupe kreposti poznate pod nazivom Stožerne i Bogoslovne (Teologalne) kreposti. Tako razboritost, pravednost, jakost i umjerenost ubrajamo u Stožerne kreposti, a vjeru, ufanje i ljubav u Bogoslovne kreposti.

2.1. Stožerne kreposti u životu Ane Marije Marović

Ako promatramo život Ane Marije Marović kroz definiciju kreposti, uvjerit ćemo se da je od najranije mladosti živjela kreposnim životom u punom smislu te riječi. U životu je postupala prema savjesti i prema moralnim načelima iz velike ljubavi prema Gospodinu. Donosila je odluke o dobru što ga treba izvršiti i o zlu što ga treba izbjegavati vrlo odlučno i sigurno. Dobro je znala da treba poštivati roditelje kao i prava svakog drugog čovjeka i zato je prema svakome postupala čestito. Iz

² Hrvatska Biskupska Konferencija, *Katekizam Katoličke Crkve*, Zagreb, 1994., 461.

životopisa je vidljivo da je pomagala kako svećenicama, tako i onima koji su živjeli u najvećem siromaštvu i moralnoj bijedi. Kako je zapisao jedan mletački patrijarha, Ana je pomagala molitvom, svetim pričestima, pisanjem, slikanjem i raznovrsnim apostolskim radom kako bi spašavala duše. Iako je zbog svog porijekla i sposobnosti mogla biti među „prvim kćerima Venecije“ odabrala je put poniznosti, duboke čežnje za Gospodinom i brige za svakog čovjeka, posebno onoga tko je u najvećoj potrebi.

Njeni zapisi iz 1844. svjedoče da je trpjela mnogo, ali da je bez obzira na trpljenje bila spremna dati i tisuće života, da Spasitelj bude ljubljen od sviju. Isto tako je bila spremna ostati u čistilištu do sudnjega dana, kako bi spriječila propast samo jedne duše. Životopisac ističe da je Ana Marija imala u sebi neograničenu ljubav, poniznost, strpljivost i blagost i da je te darove stekla junačkom borbom protiv svoje osobne naravi.

U svom životu je njegovala i krepost umjerenosti. Umjerenost je moralna krepost koja obuzdava privlačnost naslada i osposobljava za ravnotežu u upotrebi stvorenih stvari. Ona nije dopustila da želja za užicima, priznanjima ili ugodnim životom bude mjerilo u njezinom životu. Svoje želje je držala u granicama čestitosti. Iako su je roditelji i rodbina prisiljavali da ide na koncerte, u kazališta, kavane i na zabave, da vodi bezbrižan život, Ana Marija se i kroz te kušnje sve više i odlučnije približavala Bogu. Imala je mnogo prosac i prilika za siguran i ugodan život, ali odabrala je Gospodina kojemu je zavjetovala svoje djevičanstvo. Bila je dovoljno jaka, odvažna, mudra i strpljiva da se suprotstavi roditeljima, a da ih pri tome ne povrijedi. Iako mnoge situacije u kojima se nalazila nije znala protumačiti, strpljivo je čekala trenutak kada će je Gospodin pozvati da mu se potpuno posveti jer njena je jedna želja bila da se prikaže Bogu kao žrtva za tolike uvrede, koje mu ljudi nanose.

2.2. Bogoslovne kreposti u Ane Marije Marović

Za Anu Mariju možemo reći da su je krasile bogoslovne kreposti vjere, ufanja i ljubavi. Njen život je bio primjer žive vjere. O tome se mogu naći mnoga zapisana svjedočanstva. Posebno se izdvaja primjer iz njene rane mladosti. Životopisac kaže da je Ana Marija često s djedom dolazila u crkvu. Jednom u crkvi Santa Maria Gloriosa dei Frari zbog gužve nije mogla vidjeti oltar. Zamolila je djeda da je uzme i podigne kako bi vidjela što se događa na oltaru iznad kojeg se u toj crkvi vidi Ticijanova „Assunta“. Tom prigodom je imala viđenje, a mnogo godina kasnije taj događaj je opisala u svojim djelima. *„Vidjela sam svetu posudu iz koje je svećenik uzimao neki predmet, koji je sjao bijelim plamenim sjajem i pružio ga ustima vjernika, koji su klečali oko oltara. Činilo mi se da je ono što je svećenik dijelio vatra, a u to me još više uvjeravalo to što je svaka osoba koja bi se udaljila od oltara spuštala glavu povučena u sebe. One bijele čestice i sve ono*

*skupa ostalo mi je živo urezano u pamet čitavog života.*³ Bog je Anu Mariju obdario darom vjere već u njenoj ranoj mladosti. Njegovala je i održavala pobožnost prema Presvetoj Krvi Isusovoj te je i na taj način svoju vjeru javno ispovijedala, otvoreno svjedočila i širila. U razdoblju nakon što je privremeno odustala od namjere da uđe u samostan, često je prepoznavala Gospodinove tužbe, da ga mnogi ljudi ne ljube. Da bi ublažila Gospodinovu bol osnovala je Pobožno udruženje Predragocjene Krvi u koje je u vrlo kratkom vremenu pristupilo više od 3 000 osoba. Svojim primjerom, molitvom i pokorom bila je uzor drugim članovima.⁴ Životopisac ističe da je „*Ovoj svetoj duši bilo glavno, da kistom, kao i perom, probudi u gledaocima pobožne misli i ljubav prema Bogu, kojemu je od početka svoga života do zadnjega daha posvetila sve svoje sposobnosti. Glas o njoj, kao slikarici religioznih motiva, tako se bio proširio, da su joj uprave raznih crkava i crkvenih zavoda naručivale izradu oltarskih slika.*”⁵ Iz svega što je radila izlivala se ljubav koju su drugi lako prepoznavali i prihvaćali, a zatim je i slijedili

O kreposti nade ili ufanja u životu Ane Marije najbolje svjedoče njene pjesme. Izdvojeni su dijelovi Sonete X i Sonete XVI.⁶ U Soneti X, pjeva o nadi u Bogu u kojem se nalazi pravi i obilni mir. Ana Marija i nas upozorava da se mir uzalud traži u svijetu izvan Boga i da sve čežnje ljudskog srca u Bogu postaju zaborav. Duša koja je u Bogu ne treba ništa izvan Njega. Kako bi bilo lijepo to ostvariti i svu nadu imati u Bogu po uzoru na ovu posebnu Božju odabranicu.

Sonet X

*Nada je Moja u Bogu,
Od Njega duša ima obilje mira prava,
Što zalud ga je tražit u tužnog svijeta vaju,
Od njega, u kojega oh jedinoga znaju
Sve čežnje ljudskog srca da nađu zaborava...*

Ana Marijino ufanje dolazi do izražaja i u trenucima klonulosti. U pjesmi Sonet XVI ohrabruje samu sebe. Ona nije malodušna nego usmjerava svoj pogled prema Bogu, ohrabrujući svoje srce da gleda gore, prema Bogu, kako bi mu i u teškim trenucima klonulosti iskazala još veću ljubav.

Sonet XVI.⁷

U času klonulosti

Ne kloni, srce bolno, deh svrni pogled gori

³ Vlatko PERČIN, Bogdan MALEŠEVIĆ, *Ana Marija Marović*, Zagreb, 1997., 30.

⁴ O.B. Vidov, Grottaferrat (Roma); Ana Marija Marović., 14.

⁵ Don Niko LUKOVIĆ, *Ana Marija Marović*, Prikaz života i rada, Kotor, 1963., 33.

⁶ Ana Marija MAROVIĆ, *Soneti*, Perast, 1997., 39.

⁷ Ana Marija MAROVIĆ, *Soneti*, 51.

*I Bogu tvome ljubav probuđenu uzvрати,
Pa priđi k Njemu blizu, još bliže neg' si bilo.
Da tebe On ne ljubi, nek strah te taj ne morи,
On čini se daleko, al' skriven tebe prati
I tad te više ljubi, još više si mu milo...*

Život Ane Marije kako vidimo iz njenih pjesama je bio ispunjen ljubavlju prema Bogu. Međutim, njena se ljubav prema Bogu ostvarivala i kao ljubav prema bližnjima. Cijeli život je posvetila spašavanju mladih djevojaka kako bi ih vrati na Božji put. U neprestanom nastojanju da pomogne bližnjima, posebno bijednom sloju mletačkoga građanstva, koji je živio bez potrebnih sredstava za život u zapuštenim kvartovima grada bez sunca i čistog zraka, u siromašnim, oronulim, vlažnim stanovima, mučila se pronalazeći načine kako im pomoći. Sabirala je priloge kod bogatih znanaca, a prihod od prodanih knjiga upotrebljavala je u tu svrhu. Kakav je bio njen pristup prema siromašnima svjedoče sljedeći tekst. *“Kada bi se spustio mrak, prelazila bi gondolom prljave kanale, zalazila u tijesne ulice bez osvjjetljenja, da bolesnoj i gladnoj djeci, nemoćnim starcima i staricama te bolesnicima ponese lijekove, hranu i odijela.”*⁸ Posebnu brigu i pažnju pokazivala je prema bolesnicima. Poput Svetog Ignacija Loyolskog, prema bolesnim sestrama i štíćenicama Zajednice postupala je s posebnom brigom i majčinskom ljubavi. *„Ako je koja oboljela, često se nalazila kraj njenog kreveta, ili ako je koja trpjela od unutarnjih nemira, pozivala bi je k sebi, savjetovala i davala uputstva, tako da se dotična zadovoljna i smirena od nje povraćala.”*⁹

Jedan događaj posebno svjedoči o njejoj strpljivoj i ustrajnoj ljubavi u Zajednici. Jedna sedamnaestogodišnja djevojka bila je posebno težak križ za sestre. Ana Marija je osobno preuzela njen odgoj. Molila je Boga, da upozna sredstva koja će biti dostatna za obraćenje ove djevojke. Međutim, sva njena nastojanja bila su uzaludna jer se djevojka svemu protivila. Na kraju je oboljela, a u bolesti je postala još nesnošljivija. Tada je Ana Marija prinijela sebe kao žrtvu za njezino obraćenje. Životopisac ističe da se je po snazi ove vrhunarske ljubavi, mlada djevojka obratila, da je primila sakramente umirućih i da je u suzama oplakala svoje grijehе.

O njejoj ljubavi prema Družbi i prema članicama ustanove svjedoče i pravila koja je za njih sastavila. Životopisac ističe da je za Družbu sastavila posebna pravila, kojim je dala dokaza mudrosti, razboritosti i bezgranične ljubavi prema bližnjemu. O tim pravilima je rekao jedan iskusni duhovnik Isusovac, da su to „nebeska pravila“. Dakako, žena prokušana u školi boli i praktična u

⁸ Don Niko LUKOVIĆ, *Ana Marija Marović*, 39.- 40.

⁹ Don Niko LUKOVIĆ, *Ana Marija Marović*, 52.

duhovnim stvarima prelila je u ta pravila duh jednog unutarnjeg života, koji je jedan od najuzvišenijih i najhumanijih.¹⁰

Krepost ljubavi je najljepša krepost koja može krasiti nekog čovjeka. Dovoljno je pročitati hvalospjev ljubavi koji je napisao Sveti Pavao, pa da upoznamo što znači prava ljubav. Ana Marija je to na vrijeme shvatila. S uzvišenom ljubavi je ljubila Gospodina, kojemu je posvetila svoj rad i svoje pjesme. U Sonetu XII., Pred Križem pjeva:¹¹

...
*„Da tebe ljubi svatko, to želja mi je živa,
I duh mu kim te ljubi, da prožmu osjećaji,
Težina kako tvoja sve lakšom, lakšom biva...*

Poseban znak ljubavi prema Gospodinu je i njen zavjet djevičanstva. Don Nikola Luković piše da je djevičanstvo tek u kršćanstvu došlo do svog pravog izražaja u ljubavi prema Bogu, koja naše srce osposobljava da kuca za vječne ideale. Ljubav zemaljska je privremena i ograničena. Sveti Matej kaže: *„Blago onima koji su čista srca, jer će Boga vidjeti“* (Mat. 5,1-12). A Ana Marija je prinijela svoje djevičanstvo na oltar Gospodu, koji je taj mirisni cvijet okružio trnjem, koje će čistu djevicu bosti, ali će joj istodobno biti zaštita u životnim napastima.¹²

Ana Marija je hrabro priznala roditeljima da je zavjetovala svoje djevičanstvo Gospodinu, kada su je htjeli udati. Tom prigodom je zapisala: *„pozivajući tebe, moj Gospode, ovako sam odgovorila: Ne bih se protivila da uzmem za životnog druga onoga kojega mi ti, majko, predlažeš, da me je Bog predodredio za udaju, ali sam svoje srce poklonila jednom mnogo boljem zaručniku, Isusu, kojemu sam na dan prve svete Pričesti zavjetovala svoje djevičanstvo. Stoga ni sada ni nikada se neću udati za nikoga.“*¹³

Darovi koje je Ana Marija nosila i prema kojima je živjela, urodili su mnogim plodovima. Uz sve poteškoće, gdje god je došla donosila je radost, mir i velikodušnosti. I u Zavodu se osjećao taj mir i sklad. Životopisac ističe da je *„u jednom živom području Mletaka, Zavod prava oaza mira. Zdanje je opsežno, četvornog oblika. Po sredini veliko dvorište, zasađeno raslinama i cvijećem. Svud u naokolo dvokatna zgrada. Nad svime strši crkva. Manja i veća dvorišta, vrtovi, klaustri, šetališta. U zgradama svijetle prostorije, spavaone prostrane i zračne, male i velike radionice, velika blagavaona i moderna kuhinja. Sve ostavlja utisak otmjenosti, vedrine i savršenog reda.“*...*“Gledajući one djevojke i mlade žene u onom mističnom ambijentu, koji ih je preodgojio,*

¹⁰ Isto, 45.

¹¹ Ana Marija MAROVIĆ, SONETI, 43.

¹² Don Niko LUKOVIĆ, Ana Marija Marović, 19.

¹³ Don Niko LUKOVIĆ, Ana Marija Marović, 23.

osjeća se moć vjere i milosti Božje. Pogledi, nekada strastveni, zajedljivi i nemirni, sada mirni, čisti i vedri; držanje, ranije upadno, a danas skromno, dostojanstveno, otmjeno; duše jednom razbludne, požudne, a sada prožete čistim mislima, osjećanjem Božje prisutnosti i dubokim kajanjem.,¹⁴

U životu Ane Marije potvrđene su Isusove riječi: „Po njihovim ćete ih plodovima prepoznati. Bere li se s trnja grožđe ili s bodljike smokve? Tako svako dobro stablo rađa dobrim plodovima, a nevaljalo stablo rađa plodovima zlim. Ne može dobro stablo donijeti zlih plodova niti nevaljalo stablo dobrih plodova. Svako stablo koje ne rađa dobrim plodom siječe se i u oganj baca. Dakle: po plodovima ćete ih njihovim prepoznati" (Mt 7, 16-20).

3. Život Ane Marije kao model kršćanskog života

Kao i mnogi naši sveti i blaženici Katoličke Crkve, Ana Marija je bila jednostavna osoba s predivnim osobinama koje je razvijala tijekom svog života. Briga za osobnu izgradnju i duhovni rast pod nadzorom duhovnika, te nesebična ljubav prema siromašnima i napuštenima bili su joj sredstva za postizanje svetosti. A svetost treba biti želja svakog čovjeka. Zato nam život Ane Marije može poslužiti kao model prema kojem možemo urediti vlastitog života, odnosno ostvariti osobni životni zadatak i smisao života.

Model je plan ili dijagram koji se koristi kako bi se nešto napravilo ili opisalo¹⁵. U tom smislu nam navedena definicija može poslužiti kao polazište za određivanje modela kršćanskog života kojeg je proživjela Ana Marija, a koji može biti i model za naš život. Ona nije odabrala model ili plan kao pisani dokument, ali je na temelju zapisa moguće njen život prikazati kao model (tablica 1.).

Tablica broj 1

Model kršćanskog života Ane Marije

Redni broj	Aktivnosti	Način provođenja u svakodnevnom životu
1.	Odnos prema Bogu	<ul style="list-style-type: none"> • Blaga i poslušna nadahnućima Božje milosti, • Na dan Prve svete pričesti Bogu je zavjetovala svoje djevičanstvo, • Što su je roditelji više silili da provodi bezbrižan život, Ana Marija se sve više i više približavala Bogu, • Osjećala je neizmjernu želju da se posveti Bogu kao žrtva za tolike uvrede,

¹⁴ Isto, 51.-52.

¹⁵ <http://web.efzg.hr/dok/med/mdabic/poduzetnistvo%20predavanja/7.%20Rizici.pdf> (1.travnja 2012.)

		<p>koje ljudi Bogu nanose,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spremna dati i tisuću života, da Spasitelj bude od sviju ljubljen i ostala bi do sudnjega dana u čistilištu, da zapriječi propast samo jedne duše, • Svu svoju bol je zatomila onim vrhunaravnim lijekom: neka se vrši sveta volja Božja,
2.	Odnos prema roditeljima	<ul style="list-style-type: none"> • Slušala je roditeljske savjete bez obzira na osobne želje i planove, • Teško bolesnom ocu je bila bolničarka, ublažavala je njegove tjelesne boli i spremala ga na smrt, • Od Boga je izmolila, da se je njenom ocu prije smrti vratila svijest, pa je tako primio sakramente umirućih, • Zbog boli koju je trpjela njena majka i sama Ana Marija je trpjela,
3.	Odnos prema bližnjima	<ul style="list-style-type: none"> • Dok su drugi vodili brigu oko uređivanja nove redovničke kuće, Ana Marija se brinula za svoje buduće kćer, koje će u novoj kući naći topli dom, • Gledala je svojim očima radost onih utamničnica, što će se preseliti u njezin zavod, u kojem će biti primljene i vođene s najvećom ljubavlju, • Pogled na stanje grješnog svijeta u njoj je zapalilo želju da postane žrtvom, za tuđe grijeh, • Sve je susretala s jednakom ljubavlju, no ipak s jednom iznimkom, da su one najgore bile predmetom njezine najveće pažnje, • Poznata je njezina poruka: Nikada o sebi ne govoriti, a sve druge više cijeniti od sebe,
4.	Odgovornost prema vlastitom životu, prema osobnoj izgradnji	<ul style="list-style-type: none"> • Osvojile su je slavne vjerske svečanosti, koje su stoljećima bile vezane s poviješću „Serenissime“ Republike Venecije. Svete i pobožne predaje te brojni mletački sveci i svećenici pomalo su izgrađivali njenu dušu. • Bolest, rak, sve više podgrizaše njeno tijelo, a ona je skrivala svoje boli i vršila do posljednjeg časa sve svoje dužnosti,
5.	Odnos prema talentima	<ul style="list-style-type: none"> • Mistične zaruke, što ih je u svojoj mladosti sklopila s Božanskim zaručnikom, nadahnjivale su sve njezine kasnije pjesme, vodile su sve

		<p>njezine ideale, njezino pisanje i njezin rad,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što je radila bilo je odraz njene ljubavi prema Bogu i bližnjima, dobrotvorni rad, književni i slikarski radovi, pjesme... • Odrekla se slave, a pridržala za sebe samo rad i žrtvu, • Veliki uspjesi i vanjska slava prestrašili su njezinu skromnu dušu i tražila je način kako bi ostala sakrivena,
6.	Odnos prema materijalnim dobrima	<ul style="list-style-type: none"> • Zbog gospodarske propasti nije se uznemiravala, jer ju je to još više svezalo uz siromašnog, ali ipak prebogatog Gospodina,
7.	Molitva u svakodnevnom životu	<ul style="list-style-type: none"> • Upijala je sve molitve od ranog djetinjstva, • Najviše je voljela zaziv: Isuse predobri, zaručnice moje duše, ljubim te i grlim, • Njezin je život već u mladosti postao neprestana molitva, poučavanje i rad, bez odmora i zabave, • Često primanje svetih sakramenata i pohađanje crkava, • Molitvom i pokorom prednjačila je pred drugima,

Život Ane Marije promatran je kroz sedam aktivnosti. Iz navedenog, vidljivo je da je Ana Marija vršeci svakodnevne dužnosti, prihvaćajući sve poteškoće i žrtve sa željom da na taj način bude sličnija Gospodinu, te je već za života ostvarila svetost. Za nju se može reći da je ljubeći Krista liječila najveću ljudsku bijedu.

Njen život nam sigurno može biti primjer kako trebamo živjeti, kako trebamo pristupiti dužnostima, kako trebamo urediti odnose s roditeljima i bližnjima, te na koji način trebamo ljubiti Gospodina, kako bi ostvarili svetost. To nije nedostižno, ali se traži herojsku ustrajnost na tome putu.

4. Zaključak

Sveci Katoličke Crkve dio su bogate riznice iz koje trebamo učiti. I Ana Marija Marović svoju osobnu izgradnju duguje između ostalog i životopisima svetaca, koji su joj pomogli da je već u ranoj mladosti imala prepoznatljive visoke ideale ljubavi prema Bogu i prema bližnjima.

I sama sam tijekom svog odrastanja nalazila snagu i poticaj za ostvarenje svojih ideala u primjerima mnogih naših svetaca. Isto tako, u meni se javila želja da govorim i pričam o životu Ane Marije Marović gdje god mi se ukaže prigoda, jer se iz njenog života može mnogo toga naučiti.

Iz njenog života možemo izdvojiti neka pravila:

- Važne su vrijednosti koje njeguju i na djecu prenose roditelji odnosno obitelji,
- Djeca trebaju usvajati te vrijednosti,
- Birati prijatelje i društvo prema vrijednostima koje oni njeguju,
- Dobro je imati nekoga tko može mladu osobu oduševljavati, poticati i koji joj može biti uzor i podrška,
- Treba tragati za istinom, čitati dobru i poticajnu literaturu, što može biti pomoć u izgradnji osobnog identiteta,
- Potrebna je dnevna molitva, čitanje duhovne literature i razmatranje o tajnama uzvišenog života,
- Biti članom Crkve, zajednice koja predstavlja Tijelo Isusa Krista kako bi na nevidljiv način postali povezani s Isusom Kristom,
- Moramo ljubiti Crkvu jer je ona Hram Božji, zajednica nas, njenih članova i zajednica nas s Bogom,
- Moramo živjeti prema načelu ljubavi „Ljubi Boga iznad svega, a bližnjega kao sebe samoga“, te
- Biti spreman podnijeti žrtvu iz ljubavi prema Bogu i bližnjima.

5. Literatura

1. Hrvatska Biskupska Konferencija, *Katekizam Katoličke Crkve*, Zagreb, 1994.,
2. LUKOVIĆ don Niko; *Ana Marija Marović*, Prikaz života i rada, Kotor 1963.
3. PERČIN BOGDAN MALEŠEVIĆ Vlatko, *Ana Marija Marović*, Biblioteka dva srca, Zagreb, 1997.
4. MAROVIĆ Ana Marija, *Sonet*, Preveo, Don Gracija Ivanović, Perast, 1997.
5. VIDOV O. B.; Časna Božja službenica *Ana Marija Marović*, redovnica Ustanove za kršćansku naknadu, Grottaferrata (Roma);1967.
6. www.kotorskabiskupija.net/index.php?option=com, Ana Marija Marović, (11.11.2009.)